

אומר הקב"ה היה (ועי' במדרש ויק"ר כא, יב מה שדרשו על פסוק זה ובפירוש מהרז"ו המפרש זאת על פי הירושלמי. ועי' תוס' מנחות קט: ד"ה נזדמן ל').

ומתבאר, כי רשות הכניסה לקודש הקדשים ביום הכיפורים, היתה רק לכהן גדול ויחד עמו היה קודשא בריך הוא, ואפילו למלאכים לא היתה רשות להיכנס לשם.

והגמרא במסכת שבת (יב:) אומרת, שהבא לבקר את החולה יכול לברכו בלשון ארמית, שואלת על כך הגמרא: לעולם אל ישאל אדם צרכיו בלשון ארמי, ואמר רבי יוחנן כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקין לו, שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי? ועונה על כל הגמרא: שאני חולה דשכינה עמו.

ומבואר כי המבקר את החולה, כיון שהשכינה מראשותיו, יכול להתפלל עליו אף בלשון ארמית, כי אינו זקוק למלאכים. על פי זה יש לומר, כי גם הכהן הגדול בכניסתו אל קדש הקדשים, כיון שמלאכי השרת לא היו נכנסים עמו אלא היה לבד עם השכינה, לכן היה אומר בלשון ארמית.

רשפי אש

אמירת תהילים בימי השובבי"ם:

לקראת הימים הקדושים והנעלים ימי השובבי"ם, אשר מגלה לנו בספר הקדוש שארית ישראל (נפטר כ"א טבת, בהיה מתלמידי הרה"ק ר' מרדכי מטשארנאביל זי"ע, לא השאיר אחריו זשי"ק, אך מקום קבורתו בוילדניק שבאוקראינה ידוע כמקום המסוגל לישועות) שכוחם גדול אף יותר מיום הכיפורים וז"ל (שער השובבי"ם דרוש א'): אמרו ז"ל עבירות שבין אדם לחבירו אין יוכ"פ מכפר עד שישוב וירצה את חבירו, היינו מי שפגם בלשון הרע שכמעט אין לו תשובה, ולכן אין יום הכיפורים מכפר, וכן על עוון פגם הברית אמרו גם כן רבותינו ז"ל שאין לו תשובה, (כדאיתא בזוה"ק דלית ליה תיובתא כי אם בחילא דתיובתא סגל), שברית הלשון וברית המעור מכוונים זה כנגד זה, ואין יוכ"פ מכפר. והנה עכשיו בימי שובבי"ם ת"ת שהוא גמר של יום כיפור שפגם ברית הלשון וברית המעור, שבאין זה מזה שאין יוכ"פ מכפר, עכשיו בימי שובבי"ם ת"ת יש תיקון עצום לפגם ברית הלשון וברית המעור, שזה בזה תלויים. וזהו שובו בנים שובבי"ם חוץ מאחר, היינו אפילו שפגמו כל כך שנתהווה בבחינת "אחר" שהוא חוץ מהיכלות הקדושה ח"ו, וכמו שאמרו רז"ל, לא תשבו על מיטה ארמית", כלומר לא תגנו בלא קריאת שמע, שהישן בלא קריאת שמע בא לפגם הברית רחמנא ליצלו לטמא אותו וגורם שיפזרו הניצוצין בין הגוים ע"י פגם הנ"ל כנ"ל, שאין להם תיקון להעלותם בתשובה כי אם בתשובה תדירה בתשובה עילאה בתשובה סגל, וזהו אפילו בחינת אחר וחוף כנ"ל היינו הנשמה שהוא בקצה השמים שאין להם אף בחינת שם ישראל כלל כי אם ישראל מומר שנקרא בחינת אחר כנ"ל, אעפ"כ בימים האלו גם הם ישובו ויתכללו באחדות ישראל לה' אחד ע"י תיקוני שובבי"ם כנ"ל, ויעשו מאחר אחד. עכ"ל.

והשבת הקרובה שבת פרשת ויחי היא בבחינת תפילת כל נדרי, קודם כניסת יום הכיפורים, וככל שישקיע יותר בשבת הקרובה בריבוי אמירת התהילים והתעלות בעבודת ה', כך יזכה להשפעות גבוהות יותר בימים הקדושים - ימי השובבי"ם.

ימי השובבי"ם, הם הימים בהם קוראים בתורה על יציאת מצרים, ועיקר תכלית יציאת מצרים להביא את עם ישראל למצב של "והייתם קדושים לאלהיכם". כמו שאומרים בכל יום בפרשת קריאת שמע: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלהיכם".

ועיקר הקדושה היא הדביקות בהשי"ת. ואחד מן הדברים המסייעים מאוד להגיע לדביקות בהשי"ת היא ריבוי אמירת תהילים וכמו שכתב בשו"ת נודע ביהודה (או"ח סימן ל"ה): וידבק מאוד בשירות ותשבחות של דוד המלך ע"ה, שזה דבר גדול להלהיב בלב האדם אהבת הבורא ית"ש. עכ"ל.

וכך כתב השל"ה הקדוש: "מי שחשקה נפשו לידבק בו ית' ובשבחו, אז ידבק עצמו בספר תהלים וכבר אמרו רז"ל שהתפלל דוד המלך ע"ה שיאמרו זמירותיו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ואשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה ובשמחה ובכוונת הלב. ע"כ.

ולכן נהגו הצדיקים בכל הדורות להרבות באמירת תהילים בימי השובבי"ם כפי שנציין מעט בזה:

א. כתב הרה"ק ר' יחזקאל משינווא זיע"א בספרו דברי יחזקאל (פרשת שמות) וז"ל: הנה הר"ת מן "שמות בני ישראל הבאים מצרימה" הוא "השבים", והסופי תיבות הוא "תהילים", כי מסוגל לחטא ז"ל רח"ל. ובפרט בימי השובבי"ם לומר תהילים, ואמרו משמו של הרה"ק מוהר"ר מרדכי מטשרנוביל זי"ע שסגולה לזה להתענות בערב שבת קודש, ובשב"ק יאמר תהילים וטוב לתיקון הזה. עכ"ל.

ב. נוהגין בבית מדרשו של הרה"ק רבי אברהם יצחק קאהן בעל דברי אמונה מתולדות אהרן זי"ע על פי הוראתו ומיסודו של הרה"ק בעל השומרי אמונים זי"ע, להגיד בכל שבועות השובבי"ם ביום ששי באשמורת הבוקר את כל ספר תהלים כמובא גודל עניינה בספה"ק. ובספרו דברי אמונה (ח"א פב:) מביא בשם ספה"ק מגלה עמוקות, שאחד מגדולי התיקונים בשובבי"ם הוא להרבות באמירת תהלים.

והיה מרגלא בפומיה להזכיר מה דאיתא בהנהגות הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע שהזמן הרצוי לשפכת הנפש בהתבודדות הוא באשמורת הבוקר שהוא עת רצון, ואם זוכה לשפוך נפשו בדמעות שליש בתשובה, אזי נתבטלים ממנו כל המחיצות המסמין את עיניו, ורואה לפניו הרים וגבעות מעוונותיו שחטא, וכשמתמרמר ומתוודה ומעורר רחמים רבים שיזכה לעובדו בלב שלם ובאמת וכו' הרי הוא תיקון עצום.

ג. בימי השובבי"ם שפך הרה"ק רבי משה אריה פריינד גאב"ד העדה החרדית בירושלים זצוק"ל צקון לחשו באמירת כל ספר התהלים מדי יום ששי באשמורת הבוקר יחד עם תלמידי הישיבה (תלמידו הרב הלל דוב גאנץ, "זמירות עטרת יהושע").

ד. כתב בספר צידה לדרך (אות ת') וז"ל: כתב בספר בנין יושיע, שמעתי מפי איש זקן וירא שמים וחסיד שאמר לו בתורת עדות, ששמע מפי הרב המגיד הקדוש רבי אברהם טברסקי מטיסק זצוק"ל בעל המגן אברהם שאמר בשם אביו הרב המגיד הקדוש רבי מרדכי טברסקי מטשערנאביל זי"ע שהוא שמע מאביו הרב המגיד הקדוש ר' נחום זצוק"ל בעל המחבר ספר מאור עינים, איך ששמע מפי אליהו הנביא שהתיקון על חטאת נעורים הוא שיעשה כל הדברים הנאמרים מטה ובטח לא יישאר עוד שום רושם בשמים אם לא ישוב עוד לכסלה ח"ו ויתוקן הכל עם תשובתו עד מקום שידו מגעת:

א. לומר כל ספר תהלים בשבת קודם התפלה בל הפסק. ב. להתענות בשובבי"ם ביום ששי ערב שבת קודש ובשנת העיבור להתענות גם כן ת"ת בערב שבת קודש. ג. להיות ניעור בליל ששי ערב שבת קודש ללמוד כל הלילה כל מה שיוכל. ד. לתת צדקה בכל ערב שבת קודש לפני הגון עד כאן לשונו.

ה. כתב בספר "עלי הדס - מנהגי תוניס": בימי השובבי"ם נהגו כמה חסידים ומקובלים בדורות הקודמים בתוניס להתענות פ"ד תעניות כמו שהורה האר"י ז"ל. ובדור שלפנינו היו יחידים שנהגו להתענות באותה תקופה כל ימי שני וחמישי. אבל התיקון הנפוץ ביותר היה, סדר תענית דיבור ע"פ ספר הקונטרס היחיאלי להרה"ג רבי יצחק אלפיה זצ"ל. אנשים רבים היו מתאספים בבתי כנסיות ביום ראשון לפרשת משפטים (כי ביום ראשון לפי חוקי המדינה העם בטלים ממלאכה) אומרים הווידי הגדול וקוראים שלוש פעמים ספר תהלים. ונהגו ביום זה לאכול ארוחת צהרים בבית הכנסת ואין פוצה פה.

מובא בספר נועם מגדים (פרשת וילך ד"ה או יאמר שומע תפילה) וכן הובא בספר תפארת שלמה (פרשת בהעלותך ד"ה ויאמר משה לחובב), שבשעה שיהודי אומר תהילים בא דוד המלך ע"ה ואומר עמו ביחד. וכן אומרים ביה"ר של אמירת תהילים: "ותפן אל קריאת מזמורי תהילים שאקרא כאילו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו".

וזה עצמו סגולה עצומה ועצה נפלאה לזכות להתקשר עם דוד המלך ע"ה ועי"ז יגן עליו זכותו של דוד המלך אמן.

נסיים, מסופר שפעם שאל חסיד אחד את הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זיע"א, מה טעם למנהג זה לומר כל ספר תהילים בפעם אחת והלא כבר אמרו חז"ל (טור או"ח סימן א') "טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה"? והשיב לו הרה"ק, שכך הוא פירושו: "טוב מעט בכונה" איך יגיע שיאמר לכה"פ קצת בכונה? ע"י "הרבה שלא בכונה", שאז בהכרח יאמר מעט בכונה (מעשה זה הובא בליקוט מאורי אור, ובמקורות הביא שכה"ק אדמו"ר מטשרנוביל זצוק"ל אמר שכן השיב הרה"ק ר' אהרן מטשרנוביל זיע"א להרה"ק מרוזין זיע"א כששאלו על כך).